

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA (từ 10/10 đến 16/10)

Sự kiện chính trong tuần

- **Tổng Bí thư Đảng Cộng Sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng thăm Trung Quốc**
- **Trung Quốc thúc giục Việt Nam cùng khai thác ở vùng biển tranh chấp**
- **Trung – Việt ký “Thoả thuận những nguyên tắc cơ bản chỉ đạo giải quyết vấn đề trên biển**
- **Hải quân Ấn Độ 'vẫn tiếp tục vào Biển Đông'**
- **Ấn Độ ký thoả thuận khai thác dầu khí với Việt Nam**
- **Chủ tịch Trương Tấn Sang hoan nghênh Ấn Độ và các nước thăm dò dầu khí ở vùng biển của Việt Nam**
- **Hội nghị Tham vấn Trung – Mỹ về công tác Châu Á-Thái Bình Dương lần thứ II**

I. Động thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Hồ Cẩm Đào thúc giục Việt Nam hợp tác, cùng khai thác ở vùng biển tranh chấp. “Trung Quốc sẵn sàng khai thác chung với Việt Nam ở các khu vực trên Biển Đông. Hai bên không để vấn đề hàng hải ảnh hưởng đến mối quan hệ giữa hai nước và hai đảng. Hai nước cần duy trì đối thoại và ngăn chặn những khác biệt có thể trở nên phức tạp hơn”¹.

---

¹http://www.monstersandcritics.com/news/asiapacific/news/article_1668076.php/China-s-Hu-urges-Vietnam-to-jointly-develop-disputed-sea

“Thỏa thuận về Biển Đông giữa Việt Nam và Trung Quốc quý ở thiện chí” của *Trương Hải Văn* và *Lưu Khanh*. Thỏa thuận là một bước tiến trong quá trình giải quyết vấn đề giữa hai bên. Thứ nhất, xuất phát từ hiện thực, có tầm nhìn xa. Thứ hai, nội dung chính tích cực, thiết thực, thận trọng. Thứ ba, cân bằng khách quan, dành ra lối thoát. Thứ tư, vấn đề trên biển giữa Trung Quốc và Việt Nam bao gồm tranh chấp trên nhiều phương diện, buộc tìm kiếm căn cứ từ các nguyên tắc và quy chế của luật pháp quốc tế, mà Công ước 1982 chỉ là một phần trong đó. Thứ tư, xác định rõ ràng, nhấn mạnh tính hành động. Tóm lại, chính là “quý ở thiện chí, nặng ở hành động”, không có thiện chí và hành động thì cũng chỉ là tờ giấy trắng mà thôi².

“Hợp tác chung giữa Ấn độ - Việt nam phải bị dừng lại”. Ngày 12/10, Ấn độ và Việt nam đã ký thỏa thuận khai thác dầu khí ở vùng biển tranh chấp Biển Đông. Hai nước này đều biết rõ, họ đang gây phiền phức cho Trung Quốc. Nếu Trung Quốc không gây phiền phức để đáp trả có nghĩa thách thức đó đã thành công và ý đồ liên kết đối phó Trung Quốc của một số nước sẽ trở dậy. Việc ngăn chặn Việt nam và Ấn độ hợp tác khai thác dầu trong vùng biển tranh chấp là thể hiện sự hợp lý và kiên quyết. Đáng để nhấn mạnh là xã hội Trung Quốc hiện nay đã trở nên rất khó nhẫn nhịn trước khiêu khích liên tục đến từ hướng biển của một số nước³.

“Việt Nam thực thi ngoại giao cân bằng Trung - Ấn, Ấn độ tiếp tay làm việc xấu tại Biển Đông”. Việt nam đã đánh giá thấp việc gây kích động trong dư luận Trung Quốc. Ngày 13/10, trên mạng Internet Trung Quốc đã bày tỏ sự phẫn nộ đối với thỏa thuận thăm dò khai thác dầu khí giữa Việt nam và Ấn độ. Chính phủ Ấn độ một mặt nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tăng cường hợp tác với Việt Nam, Bộ trưởng quốc phòng Ấn Độ công khai tuyên bố rằng tàu quân sự của nước này tiếp tục đi đến Biển Đông, còn nói diễn tập quân sự gần Trung Quốc có lợi cho Ấn Độ. Công ty Ấn độ lần này mạnh dạn đến

---

²Thời báo hoàn cầu 14/10

³<http://www.globaltimes.cn/NEWS/tabid/99/ID/679263/India-Vietnam-joint-work-must-be-halted.aspx>

thăm dò tại vùng biển tranh chấp Biển Đông, dường như chưa có sự đánh giá nghiêm túc về hậu quả của nó⁴.

“Bộ trưởng quốc phòng Việt Nam thăm Nhật Bản bàn việc đối phó với Trung Quốc”. Trong chuyến thăm sẽ diễn ra từ ngày 23-28/10, hai bên sẽ thảo luận làm thế nào để hợp tác ứng phó với việc “Trung Quốc ngày càng bành trướng ở Biển Đông”. Trong việc tranh chấp tài nguyên ở Biển Đông, Việt Nam và Trung Quốc đối lập nhau sâu sắc. Nhật luôn mong muốn liên kết với Mỹ, Úc và các nước Đông Nam Á để tạo thành một cơ chế nhiều nước nhằm cùng nhau giải quyết vấn đề này⁵.

“Thỏa thuận Việt – Trung soi sáng phương hướng lớn giải quyết tranh chấp Biển Đông”. Thỏa thuận này đã thể hiện tinh thần nhân nhượng lẫn nhau, chiếu cố đến quan tâm của nhau. Thỏa thuận có 6 điều, trong đó cốt lõi nhất là nguyên tắc ở điều 2. Nguyên tắc này vừa nhấn mạnh căn cứ pháp lý, vừa nhấn mạnh cần phải xem xét yếu tố lịch sử. Về lâu dài ý nghĩa của Thỏa thuận này không chỉ giới hạn ở hai nước Việt Trung mà còn có ý nghĩa là kiểu mẫu cho các nước liên quan⁶.

Bình luận về việc Nhật Bản can dự vấn đề Biển Đông. Trên bàn cờ chiến lược của Nhật Bản, vấn đề Biển Đông và vấn đề Đông Hải (biển Nhật Bản) có liên quan chặt chẽ với nhau. Đồng thời, Nhật Bản cũng muốn thu hẹp khoảng cách với các nước Đông Nam Á, giành lại ảnh hưởng của mình tại khu vực này. Ngoài ra, Nhật Bản cũng mong muốn thể hiện có một vị trí quan trọng trong chiến lược khu vực của Mỹ. Tuy nhiên, phối hợp với Mỹ “bảo vệ an ninh hàng hải” không phải là động cơ duy nhất để Nhật Bản can dự vấn đề Biển Đông. Sau chiến tranh thế giới, Nhật Bản từng muốn lấy Đông Nam Á làm

---

⁴Thời báo hoàn cầu ngày 14/10

⁵Thời báo hoàn cầu ngày 15/10, <http://english.kyodonews.jp/news/2011/10/120228.html>

⁶Mạng Bình luận tin tức Trung Quốc ngày 15/10

bàn đạp để khôi phục kinh tế và tìm lại địa vị quốc tế; lấy khu vực này làm “sân sau chiến lược” để hướng đến vị thế “cường quốc chính trị”⁷

+ Việt Nam:

Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng thăm chính thức Trung Quốc. Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng sẽ rời Hà Nội ngày 11/10, bắt đầu chuyến thăm chính thức Trung Quốc 5 ngày theo lời mời của Tổng bí thư, Chủ tịch Hồ Cẩm Đào. Theo chương trình, chiều 11/10, lễ đón chính thức Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng được tổ chức trọng thể tại Đại lễ đường Nhân dân Bắc Kinh. Sau lễ đón, Tổng bí thư hai nước sẽ hội đàm cấp cao và ký kết một số văn kiện quan trọng khác⁸.

Chủ tịch Trương Tấn Sang hoan nghênh Ấn Độ và các nước thăm dò dầu khí ở vùng biển của Việt Nam. Ngày 9/10, Chủ tịch nước Việt Nam Trương Tấn Sang trả lời phỏng vấn hãng tin Ấn Độ PTI “*Thực tế là tất cả các dự án hợp tác giữa Việt Nam và các đối tác khác, bao gồm tập đoàn Ấn Độ ONGC trong lĩnh vực dầu khí đều nằm trên thềm lục địa, trong vùng đặc quyền kinh tế và thuộc chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam, hoàn toàn phù hợp với pháp luật quốc tế, đặc biệt là Công ước năm 1982 của Liên Hiệp Quốc về Luật biển*”. Trên cơ sở đó, “*Chúng tôi hoan nghênh các công ty nước ngoài đến làm việc với đối tác Việt Nam trong các dự án dầu khí trên thềm lục địa và vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam và phù hợp với pháp luật Việt Nam*”⁹

Chủ tịch Việt Nam sẽ bàn về vấn đề Biển Đông trong chuyến đi Philippines. Văn phòng Tổng thống Philippines ngày 12/10 thông báo Chủ tịch nước Việt Nam, ông Trương Tấn Sang, sắp sang thăm chính thức Philippines. Thời gian cụ thể của chuyến đi

---

⁷Mạng Tân Hoa xã ngày 8 - 9/10

⁸ <http://www.vietnamplus.vn/GalleryView.aspx?albumid=329>

⁹<http://www.viet.rfi.fr/viet-nam/20111009-chu-tich-truong-tan-sang-hoan-nghenh-an-do-va-cac-nuoc-den-tham-do-dau-khi-tai-vun> , <http://www.firstpost.com/world/vietnam-takes-dragon-by-the-fangs-says-india-can-explore-102971.html>

Trong không được công bố, nhưng Tổng thống cho biết tranh chấp tại Biển Đông sẽ là một trong số các vấn đề được mang ra thảo luận nhân chuyến thăm này¹⁰.

+ Ấn Độ:

Hải quân Ấn 'vẫn tiếp tục vào Biển Đông'. Bộ trưởng AK Antony phát biểu trong Hội nghị Các chỉ huy Hải quân Ấn Độ “Để bảo đảm cho việc qua lại thông suốt và an toàn của tàu bè thương mại, Ấn Độ sẽ tiếp tục vào vùng biển này để tham gia tập trận hải quân nhằm bảo vệ các lợi ích căn bản của mình. Tuy nhiên, sẽ không có chuyện tăng sự hiện diện quân sự của Ấn Độ tại Biển Đông”¹¹.

+ Đài Loan:

Động thái của Đài Loan trước sự gia tăng quân sự của Việt Nam và Philippin. Ủy viên Lập pháp Quốc Dân Đảng Lâm Uất Phương cho rằng để đối phó với tình hình mở rộng quân sự của Việt Nam và Philippin, Bộ quốc phòng Đài Loan cần phải xem xét việc bố trí trở lại tên lửa M48A2 và tên lửa Sword 1 tại đảo Đông Sa và Thái Bình. Trong vòng 2~3 năm tới, phi đội SU-27SK và SU-30MK2 của Việt Nam sẽ tăng lên 24 thậm chí là 36 chiếc, bán kính tác chiến từ 1500 đến 3000km, tạo nên mối đe dọa nghiêm trọng đối với đảo Đông Sa và đảo Thái Bình (Ba Bình). Ngoài ra, “binh lực hải quân, không quân Philippin vẫn có thể là mối đe dọa tiềm tàng với binh lực mỏng manh của Đài Loan tại đảo Thái Bình”¹².

---

¹⁰<http://www.voanews.com/vietnamese/news/vietnam/vietnam-philippines-10-13-2011-131782043.html>

¹¹<http://www.tribuneindia.com/2011/201111013/main5.htm>,

http://www.bbc.co.uk/vietnamese/world/2011/10/111013_indianavy_southchinasea.shtml

¹² Trung Quốc thời báo 13/10/2011

II. Quan hệ các nước

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Trung Quốc Hồ Cẩm Đào hội đàm với Tổng Bí thư (TBT) Đảng Cộng Sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng. Chủ tịch Trung Quốc Hồ Cẩm Đào chỉ rõ lãnh đạo hai bên cần phải duy trì trao đổi, đối thoại, hiệp thương vấn đề trên biển Trung Việt, từ tầm cao chính trị và chiến lược chỉ đạo kịp thời xử lý thỏa đáng vấn đề trên biển. Trước khi giải quyết cuối cùng tranh chấp trên biển, không được có hành động phức tạp hóa, khoét sâu tranh chấp. TBT Nguyễn Phú Trọng bày tỏ, vấn đề trên biển là một bộ phận trong quan hệ Việt Trung, nhưng nếu xử lý không tốt sẽ ảnh hưởng tới đại cục phát triển tốt đẹp của quan hệ Việt Trung. Phía Việt Nam sẵn sàng cùng với phía lãnh đạo Trung Quốc duy trì trao đổi trực tiếp về việc giải quyết thỏa đáng vấn đề trên biển¹³.

Trung – Việt ký “Thoả thuận những nguyên tắc cơ bản chỉ đạo giải quyết vấn đề trên biển”. Ngày 11/10, Trưởng Đoàn cấp Chính phủ Việt Nam Hồ Xuân Sơn và Trưởng Đoàn cấp Chính phủ Trung Quốc Trương Chí Quân đã ký Thoả thuận này, bao gồm 6 nguyên tắc: hai nước kiên trì thông qua hiệp thương hữu nghị; tôn trọng luật pháp quốc tế, trong đó có “Công ước luật Biển Liên Hiệp Quốc” 1982; thực hiện nguyên tắc DOC; tích cực tìm kiếm, bàn thảo những biện pháp giải quyết mang tính quá độ không gây ảnh hưởng đến lập trường, chủ trương của hai bên; tích cực thúc đẩy hợp tác trong những lĩnh vực ít nhạy cảm trên biển theo nguyên tắc dễ trước khó sau; hai bên tiến hành cuộc gặp định kỳ Trưởng đoàn đàm phán biên giới cấp Chính phủ một năm hai lần, thiết lập cơ chế đường dây nóng trong khuôn khổ đoàn đại biểu cấp Chính phủ¹⁴

“Hội nghị Tham vấn Trung – Mỹ về công tác Châu Á – Thái Bình Dương lần thứ II”. Về vấn đề Biển Đông, Thứ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Thôi Thiên Khải cho

---

¹³Đài Phụng Hoàng, mạng Báo Văn hời, Chinareviewnews ngày 11/10/2011

¹⁴<http://nghiencuubiendong.vn/tin-ncbd/2121-tha-thun-vit-trung-v-nhng-nguyen-tc-c-bn-ch-o-gii-quyt-vn-tren-bin>

rằng, tranh chấp chủ quyền Biển Đông là vấn đề đã tồn tại từ lâu, “những gì Trung Quốc làm chẳng qua là bảo vệ lập trường nhất quán lâu nay của mình trong vấn đề Biển Đông; không hề có bất cứ hành động nào để làm nóng vấn đề này, hoặc nhằm khơi dậy xung đột với các nước láng giềng. Ông này nhấn mạnh, vấn đề Biển Đông không phải là vấn đề giữa Trung Quốc và Mỹ, Mỹ cũng không phải là nước có yêu sách chủ quyền biển đảo tại Biển Đông¹⁵

Ấn Độ và Việt Nam ký nhiều thỏa thuận hợp tác. Ngày 12/10 tại New Dehli, Thủ Tướng (TTg) Ấn Độ Manmohan Singh đã tiến hành hội đàm với Chủ Tịch Nước Việt Nam Trương Tấn Sang đang có chuyến thăm Ấn Độ. Hai bên đã ký kết hiệp định khai thác dầu khí và hiệp định dẫn độ, đồng thời khởi động Đối thoại an ninh nhằm đẩy mạnh mối quan hệ đối tác chiến lược giữa hai nước. TTg Ấn Độ khẳng định sự hợp tác chặt chẽ giữa Ấn Độ và Việt Nam “là một nhân tố cho hòa bình, ổn định và phát triển tại khu vực Châu Á – Thái Bình Dương”. Cùng ngày, Thủ tướng hai nước đã chứng kiến lễ ký kết thỏa thuận giữa công ty dầu khí quốc doanh ONGC Videsh của Ấn Độ với Tập đoàn dầu khí PetroVietnam có hiệu lực trong 3 năm, bao gồm các dự án đầu tư, khai thác và cung cấp dầu khí¹⁶.

---

¹⁵Mạng Tân Hoa ngày 11/10/2011

¹⁶news.xinhuanet.com/english2010/world/2011-10/12/c_131187818.htm,

<http://www.voanews.com/vietnamese/news/vietnam/vietnam-india-partnership-10-12-2011-131585323.html>

III. Phân tích và đánh giá

Lời lẽ hiếu chiến của Trung Quốc về Biển Đông bị phê phán tại Đài Loan. Trong hai ngày 7 và 8/10, Học viện Nghiên cứu Âu Mỹ, Viện Nghiên cứu Trung ương Đài Loan Academia Sinica, đã tổ chức Hội nghị Quốc tế về các vấn đề luật pháp và chính sách chủ yếu liên quan đến Biển Đông. Phát biểu tại hội nghị, bà Theresa Fallon, thuộc Viện Nghiên cứu Châu Á, cho rằng giọng điệu hung hăng của báo chí Trung Quốc trong những ngày qua nhắm vào các nước đang có tranh chấp chủ quyền tại Biển Đông có vẻ “*không khôn ngoan*” và “*phản tác dụng*” về mặt chiến lược và quân sự, một quan điểm như vậy chỉ có hệ quả là đẩy Việt Nam và Philíppin về phía Mỹ, cũng như về phía Nhật Bản và Ấn Độ, để hình thành ra một liên minh chống Trung Quốc¹⁷.

“Vai trò của Mỹ tăng lên ở Biển Đông” của *Joshua Kurlantzick*. Biển Đông – khu vực tranh chấp giữa Trung Quốc, các quốc gia Nam Á, và Mỹ - dường như đã lắng dịu trong 6 tháng qua. Trung Quốc và năm quốc gia khác tuyên bố chủ quyền ở từng phần hoặc toàn phần Biển Đông, nơi có vị trí quan trọng chiến lược và dự trữ dầu khí tiềm năng và đáng kể. Năm ngoái Mỹ đã công khai cảnh báo Bắc Kinh rằng sự tự do đi lại, và một giải pháp với các tuyên bố chủ quyền được chấp nhận bởi các bên là “lợi ích quốc gia” của Mỹ. Mỹ có các đồng minh trong khu vực, đưa tàu đến Biển Đông thường xuyên và coi vùng biển này có tầm quan trọng đặc biệt chiến lược. Tuy nhiên, quan điểm này khiến Trung Quốc không hài lòng¹⁸.

Thỏa thuận của Việt Nam – Trung Quốc về “các vấn đề liên quan trên biển”. Thỏa thuận giữa Việt Nam – Trung Quốc về tranh chấp lãnh thổ trên Biển Đông hôm thứ 4

---

¹⁷<http://www.viet.rfi.fr/chau-a/20111009-loi-le-hieu-chien-cua-trung-quoc-ve-bien-dong-bi-phe-phan-tai-dai-loan>

¹⁸Joshua Kurlantzick, “Growing U.S. Role in South China Sea”, http://www.cfr.org/china/growing-us-role-south-china-sea/p26145?cid=rss-analysisbriefbackgroundundersexp-growing_u.s._role_in_south_chi-101111

tuần này thể hiện một bước thụt lùi từ Tuyên bố về quy tắc ứng xử trên Biển Đông giữa ASEAN và Trung Quốc năm 2002. Philippines lâu nay vẫn yêu cầu phương pháp tiếp cận đa phương để đoàn kết các lập trường của các bên, các quốc gia riêng lẻ trong Đông Nam Á khi tất cả đều đang đương đầu với quốc gia lớn nhất và hùng mạnh nhất khu vực. Thỏa thuận Trung Quốc– Việt Nam rất tiếc đã đi vào chiến lược song phương hóa tranh chấp của Trung Quốc.¹⁹

“Việt Nam, Ấn Độ đứng vững trong cuộc tranh cãi với Trung Quốc” của *Tom Wright*. Ấn độ và Việt Nam cương quyết tranh đấu với Trung Quốc về quyền khai thác của một công ty dầu khí Ấn độ tại lô dầu ở vùng biển mà cả Việt Nam và Trung Quốc cùng yêu sách. Hiện tại, Hà Nội vẫn coi Ấn Độ như một đối trọng chiến lược với Trung Quốc và cả hai nước đều đang tăng cường quan hệ quốc phòng theo sau thỏa thuận năm 2009. Với New Delhi, mối quan hệ đang thắt chặt với Việt Nam sẽ đem đến cơ hội tiếp cận với nguồn năng lượng ở Biển Đông và là cách thức thể hiện vai trò chiến lược đang tăng lên của nước này ở Đông Á²⁰

“Quan hệ tay ba Việt-Trung-Ấn”. Chuyến thăm Ấn Độ từ 11 đến 13/10 của Chủ tịch Việt Nam Trương Tấn Sang đã thu hút sự chú ý của giới quan sát, một phần vì tầm quan trọng của quan hệ chiến lược Việt - Ấn trong bối cảnh khu vực có nhiều thách thức trước sự trỗi dậy của Trung Quốc. An ninh-quốc phòng được cho là một trong các lĩnh vực chính cho sự hợp tác song phương hiện nay và trong tương lai²¹.

Thực hiện: Tuấn Anh, Hằng Ngân

---

¹⁹<http://opinion.inquirer.net/15241/china-vietnam-agreement-on-%E2%80%98sea-related-issues%E2%80%99>

²⁰Tom Wright, “Vietnam, India Stand Firm on China Row”,
http://blogs.wsj.com/indiarealtime/2011/10/12/vietnam-india-stand-ground-over-china-dispute/?mod=google_news_blog

²¹http://www.bbc.co.uk/vietnamese/vietnam/2011/10/111010_president_indiavisit_analysis.shtml